

Osnova rozboru maturitního díla

Autor:

Název díla:

Úryvek k rozboru: ¹

- atmosféra úryvku
- počet postav
- charakteristika vystupujících postav (přímá, nepřímá)
- charakteristika dalších postav
- vztahy mezi postavami
- zařazení úryvku do kontextu celého díla
- u básní rýmy, verše, výstavba apod.
- použité jazykové prostředky

Autor:

- zařazení autora do uměleckého směru, charakteristika směru
- určení století, v němž autor tvořil
- určení dalších autorů stejného um. směru + dílo ke každému
- názvy (případně obsahy) dalších autorových děl
- specifický styl autora

Charakteristika uměleckého textu jako celku:

- literární druh, literární žánr, literární forma
- u básnického díla blíže popsat další básně
- typ vypravěče (lyrického subjektu)
 - ich-forma, er-forma
 - vševědoucí, personální, neosobní vypravěč, oko kamery
 - zúčastněný, nezúčastněný
- dominantní slohový postup
- vysvětlení názvu díla
- posouzení aktuálnosti díla
- určení místa a času textu
- stručné nastínění děje
- určení smyslu díla
- pravděpodobný adresát
- kompozice (Způsob uspořádání a řazení textu)
 - chronologická (dodržuje časovou posloupnost)
 - retrospektivní (časová posloupnost je porušena, vracíme se např. na začátek, vkládá vzpomínky,...)
 - rámcová (úvodní příběh, který navodí nějakou situaci, ostatní příběhy s ním nějak souvisí)
 - řetězová (vazby mezi jednotlivými příběhy jsou volné)
 - paralelní (několik příběhů vedle sebe, mohou se prolínat)
 - mozaika, koláž (drobné úryvky, záběry, které vytvářejí dohromady celkový obraz)
- zařazení knihy do kontextu celého autorova díla
- porovnání s filmovou verzí nebo dramaturgií

Napište názor na dílo jako celek.

Ke zpracování je doporučeno využít učebnici Literatury a Obsahy a rozborů děl.

¹ Vypište úryvek, který vás zaujal (max. 10 řádek) a vysvětlete, proč jste si jej vybrali.

Obecná struktura ústní zkoušky

kritérium	dílní část	ověřované vědomosti a dovednosti
CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU	analýza uměleckého textu	I. část - shrnutí výňatku - zasazení výňatku do kontextu díla - téma a motiv díla - časoprostor - kompoziční výstavba - literární druh, forma a žánr
		II. část - vypravěč (próza) / lyrický subjekt (poezie) / scénická poznámka - postavy - vyprávěcí způsoby - typy promluv - veršová výstavba (verš, rým, sloka)
		III. část - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku - tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
	literárněhistorický kontext	- kontext autorovy tvorby - literární / obecně kulturní kontext
CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	analýza neuměleckého textu	I. část - souvislost mezi výňatky - hlavní myšlenka textu - podstatné a nepodstatné informace - různé možné způsoby čtení a interpretace textu - domněnky a fakta - komunikační situace (např. účel, zamýšlený adresát)
		II. část - funkční styl - slohový postup - slohový útvar - kompoziční výstavba výňatku - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku